

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■@overijssel.nl
Zaaknummer 6138608

Rentree

Postbus 5
7400 AA DEVENTER

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
12.03.2021	2021/0062955			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte ■■■■■■■■■■,

■■■■■■■■■■ van het adviesbureau Natuurbank Overijssel heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze aanvraag hebben wij op 13 januari 2021² ontvangen. Op 19 januari³, 3⁴ en 5 maart⁵ 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het vervangen van de dakpannen van 218 woningen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁶ te verlenen van verbodsbepalingen voor twee soorten van de Vogelrichtlijn en één soort van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van deze soorten weg te nemen⁷ en het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁸.

Deze ontheffing heeft betrekking op het vervangen van de dakpannen van 216 woningen in de Rivierenbuurt te Deventer. Het betreft de woningen met de adressen:

- Eemstraat 1 t/m 28
- Lekstraat 1 t/m 12, 14 t/m 29, 31
- Maasstraat 5 t/m 11, 15, 17, 27 t/m 35, 41, 43, 45, 49 t/m 63 (alles oneven)
- Oude Bathmenseweg 80 t/m 86, 136 t/m 146, 158, 160, 162 (alles even)
- Reggestraat 1 t/m 24
- Rijnstraat 21 t/m 51, 55 t/m 87 (alles oneven)
- Scheldeplein 1 t/m 6, 8 t/m 11
- Scheldestraat 1 t/m 16, 18 t/m 23, 25, 33, 35
- Vechtstraat 1, 3 t/m 24

¹ In het kader van artikel 3.3 eerste lid en artikel 3.8 eerste lid van de Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0011100

³ EDO-kenmerk 2021/0013554

⁴ EDO-kenmerk 2021/0058377

⁵ EDO-kenmerk 2021/0062168

⁶ Op basis van artikel 3.3 eerste lid en artikel 3.8 eerste lid van de Wnb

⁷ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁸ Art. 3.5, vierde lid Wnb

- Waalstraat 1 t/m 12, 14 t/m 16
- Zwartewaterstraat 2, 3 t/m 23 (oneven), 10

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 31 december 2022.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen en daarmee overtreedt u niet de verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 13 januari 2021 en de bijbehorende stukken te weten: een natuurwaardenonderzoek, een visueel weergegeven planning, een activiteitenplan, het verzoek om aanvulling uit een eerdere buiten behandeling gelaten procedure, een toelichting op de aanvraag, een machtiging en een memo met de resultaten uit een enquête in de buurt⁹.
- De aanvullingen van 16 januari 2021 en de bijbehorende stukken te weten: de beantwoording van de in de eerder buiten behandeling gelaten procedure gestelde vragen¹⁰.
- De aanvullingen van 3 maart 2021 en de bijbehorende stukken te weten: een notitie met locaties van permanente voorzieningen¹¹.
- De aanvullingen van 5 maart 2021 en de bijbehorende stukken te weten: een onderbouwing rond de mitigatie voor de huismus¹².

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd¹³.

De verschuldigde leges zijn:

Artikelcode	Artikelomschrijving		Legesbedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen	€	3.055,00
Totaal leges			€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

⁹ EDO-kenmerk 2021/0011100

¹⁰ EDO-kenmerk 2021/0013554

¹¹ EDO-kenmerk 2021/0058377

¹² EDO-kenmerk 2021/0062168

¹³ Belastingverordening Overijssel

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2021-000270 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit
Kaartmateriaal

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Deventer;
- Natuurbank Overijssel, t.a.v. [REDACTED].

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in een e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2021/0062955). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige¹⁴, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2021/0062955).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

¹⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Kwetsbare periode

5. Bij de renovatiewerkzaamheden of het voorgaand ongeschikt maken van de woonblokken, wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus loopt van 1 maart tot en met 31 augustus. Aaneengesloten vorstperioden van drie of meer dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode december tot en met februari vormen eveneens kwetsbare perioden.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw loopt van half april tot en met half augustus.

De kwetsbare voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van november tot en met maart.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. Wanneer kwetsbare perioden beginnen en eindigen, wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus en/of de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

6. De werkzaamheden aan alle woningen buiten het gele kader van figuur 2 in bijlage 3 voert u volledig buiten de kwetsbare perioden uit die in voorschrift 5 zijn benoemd. Indien u niet aan voorschrift 10 voldoet, geldt dit eveneens voor de woningen binnen het gele kader.

Gierzwaluw

7. U bouwt tijdens de werkzaamheden, en voor 1 mei 2022, 60 inbouwkasten in voor gierzwaluw van het type GZP2. Het inbouwen doet u conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw. U doet dit op de volgende adressen:

- Eemstraat 28
- Lekstraat 31
- Reggestraat 1, 2, 23 en 24
- Rijnstraat 43, 45 en 87
- Vechtstraat 1, 23 en 24

8. Binnen het gele kader in figuur 2 van bijlage 3 bevindt zich 1 nest van gierzwaluw. U rondt de werkzaamheden aan dit huis uiterlijk 15 mei 2021 af, zodat de nestplaats binnen het broedseizoen van de gierzwaluw opnieuw beschikbaar is.

Huisumus

9. Mits u voldoet aan voorschrift 10 geldt het volgende: De woningen binnen het gele kader van figuur 2 in bijlage 3 maakt u ongeschikt voor huismus voorafgaand aan het broedseizoen. Daar kunt u de werkzaamheden vervolgens binnen het broedseizoen uitvoeren.
10. U realiseert uiterlijk 31 maart 2021 takkenrillen en keverbanken, op de locaties die op kaart zijn weergegeven in bijlage 3. U realiseert 3 takkenrillen van minimaal 4 kubieke meter per stuk en 2 keverbanken van 100 vierkante meter per stuk. U houdt de takkenrillen en keverbanken minimaal tot en met september 2021 in stand.
11. Tijdens de werkzaamheden wordt het vogelschroot verhoogd geplaatst (of wordt het helemaal niet toegepast), zodat de dakranden van de huizen beschikbaar blijven als nestgelegenheid voor de huismus.

Gewone dwergvleermuis

12. U hangt uiterlijk 30 april 2021 twaalf vleermuiskasten op van het type VK WS 01 binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen. U legt de locaties vast in het logboek.
13. U bouwt tijdens de werkzaamheden 4 inbouwkasten in voor vleermuizen van het type VMPPM2. Het inbouwen doet u conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. U doet dat op het adres Rijnstraat 21.
14. Het ongeschikt maken voor vleermuizen vindt plaats door de dakpannen te verwijderen. Aangezien er buiten het dakpannen vervangen geen werkzaamheden plaatsvinden, zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften en waarom gekozen is om dat op de gekozen wijze te doen. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A2.3	Relevante overige besluiten	9
A3	Toetsingskader soorten	9
A3.1	Wettelijke regels	9
A3.2	Provinciaal beleid	10
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	11
B1.5	Onderliggende documenten	11
B1.6	Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C1	Inhoudelijke beoordeling	12
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C1.5	Wettelijk belang van het project	13
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Deventer gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Deventer

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming (Wnb). Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁷ zijn voor de toetsing relevant.

¹⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen²⁰ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huismus en gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

²⁰ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Rentree is voornemens de dakpannen van 216 woningen in de Rivierenbuurt te Deventer te vervangen. Voor een deel van de woningen is de planning om dit te doen in het voorjaar van 2021. Voor een ander deel gebeurt dit vanaf de herfst van 2021, met uitloop in 2022. Dit is beschreven in het Activiteitenplan.²¹

B1.2 Doel van het project

Met het project wordt beoogd problemen met vocht, tocht, schimmel en kou op te lossen of te voorkomen. Dit is van belang aangezien de dakpannen aan het einde van hun levensduur zijn.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen²² en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen²³

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Natuurwaardenonderzoek Rivierenwijk Deventer Vleermuizen, huismus en gierzwaluw 2019 (Natuurbank Overijssel, 2020)
- Een visuele planning
- Activiteitenplan soortenbescherming Rivierenwijk Deventer (Natuurbank Overijssel, 2020)
- Verzoek om aanvulling uit zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004141, met EDO-kenmerk 2020/0329837
- Toelichting ontheffingsaanvraag Rivierenwijk Deventer (Natuurbank Overijssel, 2021)
- Machtiging
- Memo resultaten vragenlijst (Projectteam Rivierenwijk, 2020)
- Beantwoording vragen beoordeling verzoek ontheffing Rivierenwijk Deventer (Natuurbank Overijssel, 2021)
- Hangplaatsen kasten (Natuurbank Overijssel, 2021)
- Rivierenwijk, antwoord op gesteld vragen (Natuurbank Overijssel, 2021)

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 13 januari 2021²⁴ ontvangen. Wij hebben aanvullingen op eigen initiatief op 16 januari 2021²⁵, 3 maart 2021²⁶ en 5 maart 2021²⁷ ontvangen.

²¹ Hoofdstuk 1

²² Art. 3.1, tweede lid Wnb

²³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁴ EDO-kenmerk 2021/0011100

²⁵ EDO-kenmerk 2021/0013554

²⁶ EDO-kenmerk 2021/0058377

²⁷ EDO-kenmerk 2021/0062168

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de kennisdocumenten van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het Natuurwaardenonderzoek²⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Vleermuisonderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017
- Huismusonderzoek conform Kennisdocument Huismus
- Gierzwaluwonderzoek conform Kennisdocument Gierzwaluw

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn de volgende beschermde ecologische functies binnen het plangebied aangetroffen:

- 51 nesten van de huismus onder dakpannen en in nestkasten aan de gevels
- 12 nesten van de gierzwaluw onder gevelpannen
- 1 zomer/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de spouw van de kopgevel

Aangezien het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 en de Kennisdocumenten, beoordelen wij het onderzoek als voldoende en op de juiste manier uitgevoerd.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden nesten van de huismus en de gierzwaluw en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Activiteitenplan bij de aanvraag²⁹ en in de aanvullingen van 16 januari, 3 maart en 5 maart 2021, zijn voldoende. Ze komen grotendeels overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de betrokken soorten.

Aangezien er aantoonbaar voldoende alternatieve nestgelegenheid is in de omgeving (binnen 100-200m)³⁰, kan voor de 14 broedparen huismus binnen het gele kader waar binnen het broedseizoen wordt gewerkt, worden afgeweken van de gebruikelijke maatregel om te voorzien in tijdelijke alternatieve nestgelegenheid. Om zeker te stellen dat de alternatieve nestgelegenheid ook vanuit het oogpunt van nabijgelegen voedselaanbod en leefgebied voldoet, worden op korte afstand takkenrillen en keverbanken aangelegd.

Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze hier op neer:

- De werkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare perioden van de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
- Voor de meeste huizen vinden de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de huismus plaats. In een deel van het plangebied worden de woningen voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt voor de huismus en vinden de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats.

²⁸ Hoofdstuk 4

²⁹ Hoofdstuk 10

³⁰ Zie de onderbouwing in de aanvulling van 5 maart 2021

- In het nabijgelegen parkje worden takkenrillen en keverbanken aangelegd om zeker te stellen dat de aanwezige alternatieve nestgelegenheid ook geschikt is vanuit het oogpunt van nabijgelegen leefgebied.
- Er worden vleermuiskasten opgehangen als tijdelijke alternatieve verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis.
- Tijdens de werkzaamheden worden inbouwkasten ingebouwd voor vleermuizen en voor gierzwaluw.
- Tijdens de werkzaamheden wordt het vogelschroot verhoogd geplaatst (of wordt het helemaal niet toegepast), zodat de dakranden van de huizen beschikbaar blijven als nestgelegenheid voor de huismus.

Na de ingreep zijn alle nesten en verblijfplaatsen weer toegankelijk voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Naar verwachting is er alleen sprake van een tijdelijk effect. Door de realisatie van permanente alternatieven wordt een verslechtering van de situatie uitgesloten. Daarbij wordt het leefgebied en het voedselaanbod versterkt tijdens de werkzaamheden. Omdat de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis aanwezig kunnen blijven in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomen, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden leiden tot het beschadigen en vernielen van nestplaatsen en verblijfplaatsen van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 en 3.5 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De woningen waarvan de dakpannen vervangen moeten worden zijn locatiespecifiek. Het vervangen van dakpannen op een andere plek biedt geen bevredigende oplossing voor de verouderde pannen op deze woningen.

Doordat de woningen aan het eind van hun levensduur is het vervangen van de dakpannen de enige bevredigende oplossing om problemen met tocht, vocht, schimmel en kou in de woningen te voorkomen of op te lossen. Andere inrichtingen lossen het probleem niet op.

Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden, het op de voorgeschreven wijze ongeschikt maken van nesten en verblijfplaatsen en door het aanbieden van zowel tijdelijke als permanente verblijfplaatsen, wordt voldoende rekening gehouden met de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste voor de aanwezige huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De werkzaamheden zijn nodig om tocht, vocht, schimmel en kou in de woningen te voorkomen. De huidige dakpannen beginnen te lekken, waardoor bewoners aangeven met deze problemen te maken te hebben³¹. Tocht, vocht, schimmel en kou zijn nadelig voor de gezondheid van de bewoners. Daarmee zijn de werkzaamheden in het belang van de volksgezondheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

³¹ Zoals blijkt uit de bij de aanvraag gevoegde Memo resultaten vragenlijst

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en verblijfplaatsen van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

³² Art. 1.10, derde lid Wnb

³³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – KAARTMATERIAAL

Figuur 1: Plangebied Rivierenbuurt Deventer

Figuur 2: Deelgebied waarbinnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd

Figuur 3: Locaties takkenrillen

Figuur 4: Locaties keverbanken